

vol. 50, núm. 2 (JULIOL 2019) ISSN: 0079-8215 EISSN 2339-9171

PYRENAE

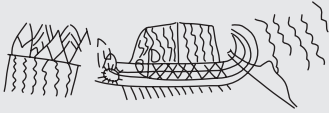
50•2/2019

REVISTA DE PREHISTÒRIA I ANTIGUITAT
DE LA MEDITERRÀNIA OCCIDENTAL
JOURNAL OF WESTERN MEDITERRANEAN
PREHISTORY AND ANTIQUITY

TERCERA ÈPOCA

Revista fundada pel professor
Joan Maluquer de Motes

SECCIÓ DE PREHISTÒRIA
I ARQUEOLOGIA DE LA
UNIVERSITAT DE BARCELONA
BARCELONA, 2019

PYRENAE

REVISTA DE PREHISTÒRIA I ANTIGUITAT DE LA MEDITERRÀNIA OCCIDENTAL
JOURNAL OF WESTERN MEDITERRANEAN PREHISTORY AND ANTIQUITY

SECCIÓ DE PREHISTÒRIA
I ARQUEOLOGIA DE LA
UNIVERSITAT DE BARCELONA

PYRENAE s'intercanvia amb
tota classe de publicacions
de Prehistòria, Arqueologia
i ciències relacionades, amb la
finalitat d'incrementar els fons
de la Biblioteca d'Arqueologia.

www.pyrenae.com

COMITÈ EDITORIAL / EDITORIAL BOARD
pyrenae@ub.edu

INTERCANVIS I SUBSCRIPCIONS /
EXCHANGES AND SUBSCRIPTIONS
Pilar García-Argüelles
pyrenae.intercanvis@ub.edu

INFORMACIÓ I VENDES /
INFORMATION AND SALES
pyrenae.intercanvis@ub.edu

ADREÇA POSTAL / ADDRESS
C/ Montalegre, 6
E-08001 Barcelona

© Edició, Universitat de Barcelona, 2019

© Textos, els autors, 2019

CARHUS Plus+ A
ANEP B
CIRC B
ERIH PLUS
SCOPUS
MIAR/ICDS 10.0

PRODUCCIÓ EDITORIAL
Albert Rubio

DISSENY I MAQUETA
Nàtalia Arranz

ESPAI WEB
Sistemes de Gestió de Patrimoni

IMPRIMEIX
Gramagraf

Dipòsit legal: B-5732-1966

vol. **50**, núm. **2** (juliol 2019) ISSN: 0079-8215 E-ISSN: 2339-9171 DOI: 10.1344/Pyrenae

EDITOR / MANAGING EDITOR
Gisela Ripoll, Universitat de Barcelona

EDITORS ADJUNTS / ASSOCIATED EDITORS
Miguel Ángel Cau Ontiveros, Institució Catalana de Recerca i Estudis Avançats /
Universitat de Barcelona
Jordi Nadal, Universitat de Barcelona

CONSELL DE REDACCIÓ / ADVISORY EDITORS
Xavier Aquilué, Iberia Graeca
Ana Delgado, Universitat Pompeu Fabra
Martin Galinier, Universitè de Perpignan
Daniel Rico Camps, Universitat Autònoma de Barcelona
Josep Maria Palet, Institut Català d'Arqueologia Clàssica
Juan Francisco Gibaja, Institución Milá y Fontanals, Consejo Superior de Investigaciones Científicas
Mathieu Langlais, CNRS – Universitè de Bordeaux

CONSELL ASSESSOR / EDITORIAL BOARD
Rosa Maria Albert, Institució Catalana de Recerca i Estudis Avançats / Universitat de Barcelona
Diego E. Angelucci, Università degli Studi di Trento
Michael Barton, Arizona State University
Manuel Calvo Trias, Universitat de les Illes Balears
Eduardo Carrero Santamaría, Universitat Autònoma de Barcelona
Josep M. Fullola i Pericot, Universitat de Barcelona
Ignacio Grau Mira, Universitat d'Alacant
Josep M. Gurt i Esparraguera, Universitat de Barcelona
Vassilis Kilikoglou, Laboratory of Archaeometry, NCSR 'Demokritos', Aghia Paraskevi
Claire Manen, Université de Toulouse - Jean Jaurès
Francisco Marco Simón, Universidad de Zaragoza
Nicholas Márquez-Grant, Cranfield University
Alejandro Martínez Pérez-Pérez, Universitat de Barcelona
Marcos Martínón Torres, University of Cambridge
Rosa Plana Mallart, Université Paul-Valéry Montpellier 3
Leonor Peña-Chocarro, Instituto de Historia, Consejo Superior de Investigaciones Científicas
Alistair Pike, University of Southampton
Fernando Quesada Sanz, Universidad Autònoma de Madrid
Joan Ramon Torres, Consell Insular d'Eivissa
Arlene Rosen, University of Texas at Austin
Robert Sala Ramos, Institut Català de Paleoeologia Humana i Evolució Social
Joan Sanmartí Grego, Universitat de Barcelona
Claire Smith, Flinders University
Pier Giorgio Spanu, Università degli Studi di Sassari
Nicolas Valdeyron, Université de Toulouse - Jean Jaurès
Peter Van Dommelen, Brown University
Isabel Velázquez, Universidad Complutense de Madrid
Valentín Villaverde Bonilla, Universitat de València
Philipp Von Rummel, Deutsches Archäologisches Institut, Berlin
João Zilhão, Institució Catalana de Recerca i Estudis Avançats / Universitat de Barcelona

Sumari / Summary

Articles / Articles

- 7-28 Los depósitos faunísticos de Can Feu (Sant Quirze del Vallès, Barcelona).
Un reflejo del imaginario en el marco del final de la cultura ibérica / Deposits
of animal bones in Can Feu settlement (Sant Quirze del Vallès, Barcelona).
Cult offerings in the final phase of Iberian Culture
Silvia Albizuri Canadell y Joaquim Folch Soler
- 29-54 El origen de la imagen del toro en la moneda provincial hispana: propaganda
religioso-castrense en las emisiones de la *Colonia Iulia Victrix Lepida* (Velilla del
Ebro, Zaragoza) (44-36 aC) / The origin of the bull's image in the provincial
coinage of Hispania: religious-military propaganda in the coins of the *Colonia Iulia
Victrix Lepida* (Velilla del Ebro, Zaragoza) (44-36 BC)
Helena Gozalbes García
- 55-83 Los estudios sobre instrumental y artes de pesca de la Antigüedad. Balance
de la investigación en España y Portugal / Studies about fishing techniques
and equipment during antiquity. State of the art in Spain and Portugal
José Manuel Vargas Girón
- 85-103 El extremo occidental de la *Baetica* y la vía XXIII *Ab ostium fluminis Anae-Emerita*
del *Itinerario de Antonino* / The western end of *Baetica* and the road XXIII *Ab ostium
fluminis Anae-Emerita* in the *Antonine Itinerary*
Sergio España-Chamorro
- 105-131 Áreas de servicio, producción y almacenaje en los espacios domésticos romanos
del territorio valenciano / Areas of service, production and storage in the Roman
domestic spaces of the Valencian territory
Tamara Peñalver Carrascosa

- 133-150 Some hypothetical evolutionary lines relating to the Phocean Red Slip Ware types 3F/G, 3G and 3/10 / Algunas líneas hipotéticas de la evolución de la *Terra Sigillata* Focense Tardía, tipos 3F/G, 3G y 3/10
José Carlos Quaresma
- 151-167 La divulgación científica en prehistoria llevada a personas con discapacidad intelectual: una experiencia particular / Scientific outreach about Prehistory with intellectually disabled people: a particular experience
Juan F. Gibaja, Millán Mozota, Gerard Remolins, Ariadna Nieto, Xavier Oms, Santiago Higuera, Vanessa Guzmán, Miriam Cubas, Araceli González, Niccolò Mazzucco, Olga Palma y Silvia Valenzuela

Ressenyes / Book Reviews

- 171 Jennifer Kerner, *Manipulations post-mortem du corps humain. Implications archéologiques et anthropologiques*
Gisela Ripoll
- 174 Sebastián Celestino Pérez y Esther Rodríguez González (eds.), *Territorios comparados: los valles del Guadalquivir, el Guadiana y el Tajo en época tartésica*
Sonia Carbonell Pastor
- 178 Pedro Mateos Cruz (ed.), *La scaenae frons del teatro romano de Mérida*,
Xavier Aquilué
- 182 Pilar Diarte-Blasco, *Late Antique and Early Medieval Hispania. Landscapes without Strategy? An Archaeological Approach*
Gisela Ripoll
- 187 Agobardo De Lyon, *Sobre el granizo y los truenos*
Pere Maymó i Capdevila
- 190 Desiderio Vaquerizo Gil, *Cuando (no siempre) hablan las piedras. Hacia una arqueología integral como recurso de futuro en España. Reflexiones desde Andalucía*
Jesús Bermejo Tirado
- 194 Francisco Gracia Alonso, *Cabezas cortadas y cadáveres ultrajados. De la Prehistoria al Estado Islámico*
Jordi Vidal
- 196 Saul Kelly, *El oasis perdido. Almásy, Zerzura y la guerra del desierto*
Francisco Gracia Alonso

Tesis doctorals / Doctoral Dissertations

- 201 Tesis doctorals
Secció de Prehistòria i Arqueologia, Departament d'Història i Arqueologia,
Universitat de Barcelona